

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Gratia vobis, & pax à septem spiritibus, qui in conspectu throni eius sunt.
Sectio VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

de Ciuitate Dei cap. 31. veluti Prouerb. 24. *Septies in die cadet iustus, & resurget, id est, sapissimè, & quotiescunque ceciderit non peribit.* Item Psal. 118. *Septies in die laudemur tibi, id est, sapius quamquam respexisse Prophetam ad septem horas canonicas in Ecclesia concinendas existimauit D. Basilius serm. 1. de institutione Monachorum & D. Chrysostomus homil. 59. ad populum Antiochenum.* 1. Reg. 2. *Donec sterilis erit plurimos, pro quo in Hebræo est, Peperit septem, Et Pl. 78. Redde vicinis nostris sep. aplum in sinu eorum, id est copiosè illos puni.* Denique Ecclesiast. 11. *Mitte panem tuum in transeuntes aquas, quia post multa tempora inuenies illum, de partem septem & octo, vbi est sermo de eleemosyna, & per transeuntes aquas pauperes intelliguntur, vel quia peregrini, atque aded in multas regiones nauigent, quærendi cibi causa, quemadmodum exposuit Paraphrastes Chaldaicus cum ita transtulit, Porrige alimentum tuum pauperibus qui ambulat in nauibus super facies aquarum, vel quia ipsimet pauperes aquæ transeuntes appellantur, propter labores, quos patiuntur, quæ typicè per aquas significari solent: quod vèrò sequitur, De partem septem & octo, hunc efficit sensum: esto misericors in multos, imo & in multò plures, ac propemodum infinitos si possis: eam enim vim habet numerus octonarius cum septenario adiungitur. Vbi obiter obserua in credibilem eleemosynæ fructum, qui nunquam perit: nam quemadmodum lignum aliquod in flumina immissum postea inuenti potest in ipso fluminis ostio per quod se in mare exonerat, ita qui in transeuntes aquas, id est in pauperes, panem suum, & eleemosynam mittit, eam postea inueniet, & recipiet in alia vita, in qua hi fluij tandem influunt: vnde subditur: Quia post tempora multa inuenies illum.*

Posterior ratio est: quia vniuersa Ecclesia gratiâ septiformis spiritus afflatur, I. quare rectè per septem Ecclesias à Ioanne significatur, atque in huius rei typum, Eliseo super puerum mortuum incumbente septies puer ad vitam rediens oscitasse describitur. 4. Reg. 4. quia super extinctum populum, id est, orbem terrarum Dominus veniens septies eum fecit oscitare per septem gratiæ dona, quæ Ecclesiæ communicauit. Et Esaiæ 4. dicitur: *Apprehendent septem mulieres virum vnum in illa die dicentes, inuocetur nomen tuum super nos, aufer opprobrium nostrum: vbi per septem mulieres, septem Spiritus sancti dona intellexit Orig. hom. 3. super Esaiam: Et D. Cyr. lib. de exhortatione martyrij: dies quippe qua septem mulieres virum vnum apprehenderunt tempus est redemptionis, quo septiformis Ecclesia septiformi spiritu completa Christum per fidem & charitatem apprehendit, ab eoque petiit, vt suum auferret opprobrium, ne videlicet ultra Iudæi insultantes eam irriderent, quod idola veneraretur. Ex eo, quod Ioannes ad vniuersam Ecclesiam sub nomine septem Ecclesiarum scribat, collige excellentem Ioannis prærogatiuam, quod sit nimirum vniuersalis Ecclesiæ doctor à Deo constitutus, & regius quidam legatus ad vniuersam Ecclesiam destinatus, vt rectè obseruauit Petrus Damianus serm. 1. de excellentia B. Ioannis Euangelistæ, his verbis: Scripsit Ioannes illam nobilem Apocalypsim, qua profectò cum septem Asia Ecclesiis mittitur, omni vniuersali Ecclesia, qua sub septiformi spiritus sancti magisterio regitur, destinatur: vnde consequens est, vt omnes Ecclesia per orbem terrarum circumfusa, non dubitent B. Ioannem communem se habere Doctorem, quibus videlicet tanquam egregius quidam regali imperij nuntius ab Iesu Christo, qui est testis fidelis, primogenitus mortuorum, & princeps Regum terra, calitatis destinatus gratiam simul & pacem ab eo, qui est, & qui erat, & qui venturus est actuit, ac multa secreti caelestis mysteria patefecit.*

Gratia vobis, & pax à septem spiritibus, qui in conspectu throni eius sunt.

SECTIO VI.

IMMORATUR Apostolus in sua salutatione, precaturque omnibus diuinam gratiam, qua diuina beneuolentia, & amicitia continetur: & conscientie pacem, quae diuinam gratiam consequitur: sic enim haec accipienda sunt, idque hoc loco *ἄρετας*, & *ἁγίων* Graecè significant. Vtrumque verò donum efflagitat à septem spiritibus, qui diuino throno assistunt. Arethas Caesarea Episcopus, Primasius, Beda, Haymo, Rupert. Ansbert. Lyrani. D. Thom. Ioachim Abbas, & reliqui per hos septem spiritus, intelligunt septem spiritus sancti dona omnes in hunc locum, & in c. 5. huius operis, ubi Ioannes vidit Agnum stantem tanquam occisum, habentem cornua septem, & oculos septem: *Qui sunt*, inquit, *septem spiritus Dei missi in omnem terram.* Quae tamen expositio durissimè nobis videtur: nec enim video, quomodo Ioannes pacem postulet à septem donis spiritus sancti, hoc est à rebus inanimis, neque quomodo missi dicantur in omnem terram, quidquid D. Thom. pro huius rei expositione laboret. Multo mius placet eorum sententia, quae ipsum spiritum sanctum eorum donorum auctorem hoc loco intelligunt. Rectius illi sensisse videntur, qui septem hosce spiritus, vniuersam Angelorum multitudinem interpretantur, iuxta numeri septenarij mysterium à nobis paulò superius explicatum: sed nec ea sententia coficere videtur cum sacris literis: ob rationem, quam statim afferemus. Arbitratur igitur septem esse supremos spiritus, qui astant ante diuinum thronum, & vniuerso orbi, rebusque mortalium praesidentes, à quibus inferiores Angeli accipiunt, quae ad mundi administrationem pertinent. Ratio verò quae nos mouet ea est, quia constanter in sacris literis septem spiritibus dicuntur coram Deo assistere, vt admodum difficile sit, existimare omnibus iis in locis numerum septenarium mysticè accipiendum esse. Enim verò praeter duo loca, quae iam citauimus, legimus Apocal. 8. *Et vidi septem Angelos stantes in conspectu Dei.* Et cap. 5. 16. & 17. septem Angeli memorantur quasi curam habentes vniuersae terrae. Denique Tob. 12. *Ego sum*, inquit, *Raphaël Angelus, vnus ex septem qui astant ante Dominum.* Atque haec sententia est Clem. Alex. lib. 6. Stromatum ad finem, ubi fuse agens de numero septenario, sic habet: *Septem sunt quorum est maxima potentia, primogeniti Angelorum principes.* Nec verò nobis officit duplex, aduersariorum ratio. Primum enim absurdum existimant prius nominari septem hos spiritus, quam Christum, si septem Angeli sunt. Deinde à pietate alienum, quod gratia ab illis postuletur: neque enim absurdum fuit praeponi Angelos Christo, cum quo continuanda erat sequens oratio, & laudes ipsius Christi, quas deinceps Ioannes persequitur: & consentaneum pietati est, pacem & gratiam ab Angelis, non tanquam ab auctoribus, sed tanquam ab administris postulare.

Et à Iesu Christo, qui est testis fidelis.

SECTIO VII.

I GRATIAM postulat à Christo Domino, quem testem, fidelem appellat. Prima expositio, & quidem stricta, est Arethae Episcopi existimantis, Ioannem loqui de ea confessione, cuius meminit Paulus 1. ad Timoth. 6. *Qui respondit*, inquit, *reddidit sub Pontio Pilato bonam confessionem*, aitque fuisse eam, cum dixit Ioan. 18. *Regnum meum non est de hoc mundo.* Secunda, iam latior est Primasij, Haymonis & Lyrani, dicentium Christum appellari testem fidelem, quia fideliter dedit de Patre, eiusque natura testimonium, iuxta illud Ioan. 17. *Et notum feci eis nomen tuum, et notum faciam:* quod opere praestitit, cum dixit Ioan. 14. *Pater in me manens, ipse facit ea.* Et Ioan. 3. *Sic Deus dilexit mundum vt filium suum vniuentum daret.* Atque ob hanc causam appellatur Christus in sacris literis, *facies Patris*, quia quemadmo-

Arethas.
Primasius.
Beda.
Haymon.
Rupert.
Ansbert.
Lyrani.
D. Thom.
Ioach. Abb.

Septem prim-
cipis Angeli
ante Deum.

Apoc. 8. 2.
Tob. 12. 15.

Clem. Alex.

Christus tes-
tis fidelis.
Arethas.
1. ad Tim. 6.
13.
Ioan. 18. 30.
Primasius.
Haymon.
Lyrani.
Ioan. 17. 26.
14. 10. 316.